
TON & TEU

HARRY GEERLINGS, HAVENHOGLERAAR
geerlings@essb.eur.nl

De Plaat van Clinton

Als aan een Rotterdammer wordt gevraagd wat de “De Schaal” is, dan is de kans groot dat wordt gewezen naar de kampioensschaal van Feijenoord, voor het laatst gewonnen in 2017. Maar als wordt gevraagd naar “de Plaat van Clinton”, dan is de reactie waarschijnlijk “Waar hebbiet over, gozer?”

Het was in het voorjaar van 1997 dat Bill en Hillary Clinton Nederland bezochten. Aanleiding was het begin van de Marshall hulp, 50 jaar daarvoor. Ook Rotterdam zou aan worden gedaan, want de haven van Rotterdam heeft met haar petrochemisch complex en de handel optimaal kunnen profiteren van de achterlandontwikkeling door het Amerikaanse hulpprogramma. Er zou dus groots worden uitgepakt op de Wilhelminapier aan de voet van de Erasmusbrug.

Samen met prins Willem-Alexander arriveerden de Clintons per helikopter in Rotterdam. Ze werden onthaald door o.a. Bram en Neelie, een fanfare en Hans Dulfer die 'Don't stop thinking about tomorrow' speelde, het lijflied van Bill gedurende zijn verkiezingscampagne in 1992. Zowel burgemeester Peper als president Clinton hielden een toespraak, waarbij Clinton de rede herhaalde die George C. Marshall vijftig jaar daarvoor had gehouden. Na zijn toespraak onthulde hij een bronzen plaquette met het portret van Marshall. De bronzen plaat zou een prominente plaats krijgen in het Rotterdamse stadhuis.

Ondanks het enthousiasme onder hoogwaardigheidsbekleders, was het bezoek voor de gewone man een koude douche. Door een muur van containers werd het zicht volledig onttrokken aan het publiek. En het feest viel ook tegen. De Clintons waren uiteindelijk minder dan een uur op het “Thank You, America-feest” naast de voormalige vertrekhal van de Holland Amerika Lijn. De NRC schreef nogal zuinigjes: “Het feest duurde exact drie uur - om negen uur precies was het bier op. En het kostte Rotterdam een kleine twee miljoen gulden.” In Amsterdam, dat aanvankelijk gepikeerd was over het feit dat het Amerikaanse bezoek opnieuw de hoofdstad zou mijden, zal men daar niet mee hebben gezeten.

Waar is de plaquette gebleven? Ik heb daar naspeuring naar gedaan. Op de plaats delict, de locatie waar nu het kantoor van de KPN-hoofdirectie staat, is niets meer te vinden dat herinnert aan het bezoek: de plaquette is verwijderd. De afdeling Voorlichting van het ‘Stadhuis’, de Griffie van de gemeenteraad, bij het Havenbedrijf, niemand wist meer waar hij is gebleven. Een grote vergissing: de plaquette met de afbeelding van Marshall staat inderdaad pontificaal in de hal van het stadhuis, vrijwel naast Churchill. De verwarring ontstaat doordat elke verwijzing ontbreekt naar de onthullingsplechtigheid.

Het bezoek van Clinton is overigens niet zonder resultaat gebleven. Een paar jaar later gaf Rotterdam te kennen deel te gaan uitmaken van het Clinton Climate Initiative, met als ambitie de CO₂ op ambitieuze wijze terug te dringen. Burgemeester Opstelten sprak daarbij zelfs de wens uit dat zijn stad zich in 2025 “World Capital of CO₂-Free Energy” zou mogen noemen. Hoe dat avontuur is mislukt hoort u nog van mij.